

ئىلاھىي ھەقىقەتلەرنىڭ ئىسپاتلىنىشى

ئاللاھنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىللەر ناھايىتى كۆپتۇر. بىز بۇ ماۋزۇدا ئىلىم - پەننىڭ دالالەتلىرى ئۈستىدە توختىلىپ ئۇنىڭغا بىرقانچە مىسال كەلتۈرۈش بىلەن كۇپايە قىلىمىز. مەقسىتىمىز ئىماننىڭ مەنتىقىنى كۆرسىتىشتىن ئىبارەت.

ئاللاھ قۇرئاندا: «ئۆز زاتىڭلاردىكى ئاللاھنىڭ بارلىقىنى ۋە بىرلىكىنى كۆرسىتىدىغان ئالامەتلەرنى كۆرمەمسىلەر؟» دەيدۇ. (زاريات سۈرىسى 21 - ئايەت)

ئاللاھ ياراتقان مەۋجۇداتلار ئىچىدە «ئىنسان» دەپ ئاتىلىدىغان بىرى بولۇپ، ئۇ ئۆزى يالغۇز بىر كاتتا مۆجىزىدۇر. ئۇ ئويلايدۇ، تەپەككۈر قىلىدۇ، تەتقىق قىلىدۇ، سۆزلەيدۇ، ئىجاد قىلىدۇ. مۇندىن باشقا مىڭلارچە قابىلىيەتلىرى بىلەن باشقا جانلىقلاردىن ئالاھىدە پەرقلىنىپ تۇرىدۇ. ئەڭ مۇھىمى ئۇ ئۆزىنىڭ مەۋجۇتلىقىنى ھېس قىلىدۇ. كائىنات ئۇنىڭ ئىدراكى بىلەن پارلايدۇ. ئۇنىڭ روھ، ئەقىل ۋە خىيالغا ئوخشاش مەنئىي جىھازلىرىدىن باشقا، ماددى قۇرۇلمىسىمۇ ئاجايىپ بىر گۈزەل سەنئەت سەھنىسىدۇر. كۆزنىڭ ئەڭ چىرايلىقى، قولىنىڭ قوللىنىشقا ئەڭ ئەپلىك بولغىنى، چاچنىڭ ئەڭ پارلىقى، تىلىنىڭ ئەڭ تاتلىقى، بوينىنىڭ ئەڭ مۇناسىپ شەكلى، دېمەك ھەر نەرسىنىڭ ئەڭ ياخشىسى ئۇنىڭغا بېرىلگەن. تىببىي مۇتەخەسسسلەرنىڭ ئېيتىشىچە، ئىنسان ۋۇجۇدىنىڭ ئىچكى قىسمىمۇ ئۇنىڭ تاشقى قىسمىدەك، بەلكى ئۇنىڭدىن ئارتۇق ئاجايىپ مۆجىزىلەر بىلەن تولغان.

ئىنساندىكى تونىلارچە قاننى پۈۋلىۋاتقان يۈرەك، تائاملارنى ئوڭايلا ھەزىم قىلدۇرۇۋاتقان ئاشقازان، قان تازىلاش ئاپپاراتى بولغان ئۆپكە، كىلومېتىرلارچە ئۇزۇنلۇقتىكى تومۇرلار ۋە باشقا ئورگانلارنىڭ ھەممىسى ئاجايىپ بىر سەنئەت سەھنىسىدۇر.

گۈزەل ياسالغان بىر ھەيكەل ئۇنى ياسىغان ئۇستىنىڭ ماھارىتىنى كۆرسەتكەندەك، تىببىي ئىلىملەر ۋاستىسى بىلەن بىلىنگەن ئىنسان ۋۇجۇدىمۇ ئۆزىنىڭ ئۇستىسىنى يەنى ياراتقۇچىسىنى كۆرسىتىپ تۇرىدۇ.

دۇنيادىكى ھەر قانداق بىر ئىلىم - پەن ئۆزىگە خاس تىلى بىلەن بىزگە ئاللاھنى تونۇتماقتا. ئىلىم نامى بىلەن دىنىي ھەقىقەتلەرنى ئىنكار قىلغۇچىلار ئىلىم دېگىزىدىن نېسىۋە ئالالمىغان مەغرۇرلاردۇر. مۇنداقلارنىڭ مەنتىقىنى زادى چۈشەنگىلى بولمايدۇ.

مۇتەپەككۈرلارنىڭ بىرى مۇنداق دېگەن ئىكەن: «دېرىزىدىن سىرتقا قارىغان ئادەم سىرتتىكى مەنزىرىنى كۆرىدۇ. دېرىزىنىڭ ئۆزىگىلا قارىغان ئادەم چىۋىنىلارنىڭ ئەينەكتە قالدۇرغان پاسكىنىچىلىقلىرىنى كۆرىدۇ». بۇنىڭغا ئاساسەن دەيمىزكى، ئەقىل كۆزى بىلەن ئىلىم - پەن دېرىزىسىدىن قارىغان كىشى ياراتقۇچىسىنى كۆرىدۇ. ئەمما ئىلىم - پەن

دېرىزىسىنىڭ ئۆزىگىلا قارىغان كىشى ماددىي سايمانلارنى كۆرىدۇ، ئاخىرى بېرىپ ماددا كىرلىكىدە بوغۇلۇپ قالىدۇ.

ئىسلام دىنى ھېچبىر زاماندا ۋە ھېچبىر مەسىلىدە ئىلىم - پەن بىلەن زىتلاشقان ئەمەس ۋە زىتلاشمايدۇ. بەلكى ئىسلام دىنى بىلەن ئىلىم - پەن بىر - بىرىنى قوللايدۇ ۋە ماسلىشىدۇ. مۇبادا ئىسلام دىنى بىلەن ئىلمىي ھەقىقەتلەرنىڭ بىر - بىرىگە زىت كەلگەنلىكى كۆرۈلسە، بۇنىڭدىكى خاتالىق ئىسلامدا ئەمەس، ئىلمىي ھەقىقەتلەردىمۇ ئەمەس، بەلكى بارچە خاتالىق ۋە نوقسان ئىنسانلاردا يەنى ئۇلاردىكى دىنىي نەزەرىيە بىلەن ئىلمىي نەزەرىيەنىڭ خاتا چۈشەنچە ئۈستىگە قۇرۇلغانلىقىدۇر.

دېمەك، دىنىي ھەقىقەتلەر بىلەن ئىلمىي ھەقىقەتلەرنىڭ بىر - بىرىگە زىتلىشىشى مۇمكىن ئەمەس. زىتلىشىش پەقەت ئىنسانلارنىڭ چۈشەنچىسىدىكى خاتالىق ياكى يېتەرسىزلىكلەردىن كېلىپ چىقىدۇ. مەسىلەن:

1 - مۇبادا قۇرئاندىكى: «كۈن بەلگىلەنگەن جايغا قاراپ سەير قىلىدۇ، بۇ غالب ھەممىنى بىلگۈچى ئاللاھنىڭ ئالدىنلا بەلگىلىگەن ئىشىدۇر. ئايغا سەير قىلىدىغان مەزىللەرنى بەلگىلىدۇ، ئۇ (ئاخىرقى مەزىلگە يېتىپ بارغاندا) خورمىنىڭ قۇرۇپ قالغان شېخىغا ئوخشاش بولۇپ قالىدۇ. كۈننىڭ ئايغا يېتىشىشى، كىچىنىڭ كۈندۈزدىن ئېشىپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس. ھەر بىرى پەلەكتە ئۈزۈپ يۈرىدۇ» (ياسىن سۈرىسى 38 - 40 - ئايەتلەر) دېگەن ئايەتلەردىن، قۇياش بىلەن ئاي ئىككىسىلا ئۆز ئوقلىرىدا سەير قىلىپ ئايلىنىدۇ، ئەمما يەرشارى ئايلايدۇ، دەپ چۈشەنگۈچىلەر بولسا، ئۇلارنىڭ بۇ نەزەرىيىسى «يەرشارى قۇياش يۇلتۇزلىرىنىڭ ئەتراپىدا ئايلىنىپ تۇرىدۇ» دەيدىغان ئىلمىي ھەقىقەتكە زىت كەلگەن بولىدۇ. ئەمما ئىسلام دۇنياسىدا يوقىرىقىدەك چۈشىنىدىغانلار ئاساسەن يوق دىيەرلىك. بەلكى پۈتۈن ئىسلام دۇنياسىدىكى ھەرساھە ئالىملىرى، خۇسۇسەن تەپسىر شۇناس ئالىملار يوقىرىقى ئايەتلەردىن يەرشارىنىڭ ئۆز ئوقىدا ئايلىنىدىغانلىقى ئىپادىلىنىدىغانلىقىنى سۆزلەيدۇ.

2 - ئۆتمۈشتىكى «ماددا پانىيلىققا يۈز تۇتمايدۇ، بەلكى ئۇ ھەرخىل ئېنېرگىيەلەرگە ئۆزگىرىپ كېتىدۇ» دەيدىغان ئاتالمىش ئىلمىي ھەقىقەت قۇرئاندىكى: «ئاللاھتىن باشقا ھەممە نەرسە پانىيلىققا يۈز تۇتقۇچىدۇر» (قەسەس سۈرىسى 88 - ئايەت) دېگەن دىنىي ھەقىقەتكە زىت كېلىدۇ.

بۇ ئىككى نەزەرىيەنىڭ قايسىسى توغرا؟ تەبىئىيىكى، قۇرئان ئېلان قىلغان بۇ ھەقىقەت توغرىدۇر. بۈگۈنكى كۈندىكى ھەممە ئېتىراپ قىلىدىغان ئىلمىي ھەقىقەت تەرەققى قىلغان ئىلىم - پەن ساھىسىدا مۇنداق دەپ جاكارلايدۇ: «ماددا ھەر زامان پانىيلىققا يۈز تۇتقۇچىدۇر. يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇنىڭ ئۆز خۇسۇسىيىتىنى ۋە ماھىيىتىنى يوقىتىپ باشقا ئېنېرگىيەلەرگە ئايلىنىپ قېلىشى ئۇنىڭ پانىيلىققا يۈزلەنگەنلىكىنىڭ يېتەرلىك دەلىلىدۇر».

3 - دارۋىننىڭ ئىنساننىڭ يارىتىلىش قىسسىسى ھەققىدە: «ئادەم مايمۇندىن ئۆزگەرگەن» دەيدىغان ئاللىبۇرۇن سەھنىدىن چۈشكەن خىيالىي نەزەرىيىسى يارىتىلىشنىڭ باشلىنىش قىسسىسىنى بايان قىلغان قۇرئان ئايەتلىرىدىكى: «شۈبھىسىزكى، بىز

ئىنسان (يەنى ئادەم ئەلەيھىسسالام) نى قارا لايدىن ياسىلىپ شەكىلگە كىرگۈزۈلگەن (چەكسە جىرىڭلايدىغان) قۇرۇق لايدىن ياراتتۇق» (ھىجر سۈرىسى 26 - ئايەت) دېگەن دىنىي ھەقىقەتكە زىت كېلىدۇ.

تەپسىر شۇناس ئالىملار بۇ ئايەتتىكى «قارا لاي» نى يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن رەڭگى ئۆزگىرىپ كەتكەن سېسىق پۇرايدىغان قارا لاۋا، دەپ تەپسىر قىلىدۇ. ھازىرقى زاماندا ئىسپاتلانغان ئىلمىي ھەقىقەت مۇنداق دەيدۇ: «ھاياتلىقنىڭ باشلىنىشى پاتقاقلىق قارا لاۋىدىن ئىبارەت بولغان. بۇ لاۋا پاتقاقىدىن METHANE گېزى، H₂S گېزى ۋە AMMONIA گېزى قاتارلىق سېسىق پۇرايدىغان گازلار چىقاتتى.

ئەنگىلىيىنىڭ پايتەختى لوندوندىكى «تەبىئەت مۇزىيى» دا ساقلىنىۋاتقان سىزىلما رەسىملەردە، يوقىرىقى گازلارنىڭ پاتقاقلىق لايدىن قانداق شەكىلدە ھاسىل بولغانلىقى ئوبرازلىق ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

ئاۋۋالقى ئىنسان (ئادەم ئەلەيھىسسالام) نىڭ توپراقتىن يارىتىلغانلىقى ئىسلام دىنىنىڭ كەسكىن قارارى بولۇپ، بۇ ھەقىقەتنى بايان قىلغان ئايەتلەر ۋە ھەدىسلەر بەك كۆپ. بۈگۈنكى كۈندە ئىسپاتلانغان ئىلمىي ھەقىقەتلەرمۇ بۇنى ئىسپاتلىماقتا. چۈنكى ئىنساننىڭ ۋۇجۇدىدا بولغان 18 تۈرلۈك ئېلېمېنتنىڭ توپراق جىسمىدا بار بولغان 18 تۈرلۈك ئېلېمېنتنىڭ ئۆزى ئىكەنلىكىمۇ ھازىرقى زامان پەن - تېخنىكىسى ئىسپاتلانغان ئىلمىي يەكۈندۇر.

4 - 17 - ئەسىرگە كەلگىچە تىببىي مۇتەخەسسسلرى بۇۋاقنىڭ تۈرلىشىدە ئانىنىڭ ھېچقانداق رولى يوقتۇر، ئۇنىڭ پەقەت بالا تۈرەلگەندىن كېيىن ئۇنى ئوزۇقلاندۇرۇش ۋە قۇرسىقىدا ساقلاشتىن باشقا رولى بولمايدۇ، بالا پەقەت ئەرنىڭ سېپىرمىسىدىنلا تۈرلىدۇ، دەپ ئېتىقاد قىلاتتى. 18 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا يوقىرىقىغا تامامەن زىت كېلىدىغان ئىلمىي نەزەرىيە ئوتتۇرىغا چىقىدۇ ۋە بالىنىڭ تۈرلىشىدە ئەرنىڭ سېپىرمىسىنىڭ ھېچقانداق رولى يوق، ئۇ پەقەت ئايال كىشىنىڭ بەچچىدىن كېلىدىغان سېپىرمىنى پائالىيەتكە كۆتۈرۈشتىن باشقا خىزمەت ئىشلىمەيدۇ، دەپ ئېتىقاد قىلىدۇ. 19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرى ۋە 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا، بالا ئەر بىلەن ئايال ھەر ئىككىسىنىڭ سېپىرمىسىدىن تۈرلىدۇ. بۇنىڭدا ئەر بىلەن ئايال ئىككىسىنىڭ رولى ئوخشاشتۇر، دەيدىغان ئىلمىي ھەقىقەت ئوتتۇرىغا چىقىدۇ ۋە مېدىتسىنا ئىلمى ساھەسىدىكى بارلىق مۇتەخەسسسلەر ۋە ئالىملار بۇ ئىلمىي نەزەرىيەنىڭ توغرا ئىكەنلىكىدە ھەممە بىردەك ئىتتىپاققا كېلىدۇ.

ئەمما قۇرئان بۇ ھەقىقەتنى مۇندىن 14 ئەسىر بۇرۇنقى چاغلاردىنلا ئېلان قىلغان بولۇپ، قۇرئاندا مۇنداق دەپ بايان قىلىنغان: «شۈبھىسىزكى، بىز ئىنساننى ئارىلاشما سېپىرم (يەنى ئەر بىلەن ئايالنىڭ سېپىرمى) دىن ياراتتۇق.» (ئىنسان سۈرىسى 2 - ئايەت)

دېمەك، دىننىڭ ئەسلىسى بىلەن، توغرا ئىسپاتلانغان ئىلمىي ھەقىقەتلەر بىر - بىرىگە تامامەن ماسلىشىدۇ. بۇ ئىككىسىنىڭ ئۆز ئارا زىتلىشىشى مۇمكىن ئەمەس.

ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە: «ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ياراتقان، سىلەرگە بۇلۇتتىن يامغۇر ياغدۇرۇپ بەرگەن، ئۇنىڭ بىلەن باغلارنى يېتىشتۈرۈپ بەرگەن كىم؟ ئۇ باغلارنىڭ

دەرەخلىرىنى ئۆستۈرۈش سىلەرنىڭ قولۇڭلاردىن كەلمەيدۇ. ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟
(تەبىئىيىكى) باشقا ئىلاھ يوقتۇر» دەيدۇ (نەمل سۈرىسى 60 - ئايەت).

ئىلىم - پەن بىزگە بىردەرەخنىڭ خۇسۇسىيەتلىرىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇنىڭ توپراقتىكى ئۆزۈقلىرىنى قانداق ئالىدىغانلىقىنى، بۇ ئۆزۈقلىرىنى يوپۇرماقلىرىغىچە قانداق يەتكۈزىدىغانلىقىنى، مېۋىلەرنىڭ قانداق مەيدانغا كېلىدىغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭدىكى تەم، رەڭ، شەكىلنىڭ قانداق يوسۇندا پەيدا بولىدىغانلىقىنى شەرھىلەپتە ۋە بۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ مۇكەممەل قانۇنىيەت ۋە نىزام - سىستېما ئاستىدا ئەمەلگە ئاشىدىغانلىقىنى ئېلان قىلماقتا. نەتىجىدە، كۆز ئالدىمىزغا ھۈجەيرىلەردىن تەركىب تاپقان، يىلتىزى، تېرىكى، شاخلىرى، يوپۇرماقلىرى، چېچەكلىرى ۋە مېۋىلىرى ئەڭ مۇكەممەل دەرەخىدە، گۈزەل بىر شەكىلدە ياسالغان بىر فابرىكا چىقىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ جانلىق فابرىكىدۇر.

ئەمدى بىز تەرەپسىزلىك بىلەن بىر ئويلاپ كۆرەيلى، بۇ ئاجايىپ فابرىكىنى ئەقىل - ئىدراكسىز، تۇيغۇسىز، ئىرادە ۋە قۇدرەتتىن مەھرۇم ئاددى بىر توپراق قانداق يارىتىدۇ؟! ھالبۇكى، ئۆسۈملۈك مۇتەخەسسسلەرنىڭ ھەشەمەتلىك لاپاراتۇۋار (تەجرىبە خانى) لىرىدىمۇ بېرەر تال يوپۇرماقنى ياسىيالمىغانلىقى ئېنىق بىر ھەقىقەتتۇر. دەرەخ باشقا بىر ئىبارە بىلەن ئېيتقاندا ئوتۇندۇر. بۇنداق بىر ئوتۇن ئاجايىپ چىرايلىق چېچەكلەرنى ۋە مېۋىلەرنى ئۆزلىكىدىن قانداق بېرەلەيدۇ؟ ھەر بىر دەل - دەرەخ ئۆزىنىڭ مۆجىزىلىك يارىتىلىشى بىلەن چەكسىز قۇدرەتلىك ۋە ئىلىم - ھېكمەتلىك بىر زاتنىڭ بارلىقىنى ئىسپاتلىمامدۇ؟!

ئىلىم - پەن يەنە بىزگە بىر جانلىقنىڭ ئىچ قۇرۇلۇشىنى كۆرسىتىش ئارقىلىق ئەقلىمىزنى ئاچماقتا. بىئولوگىيە ئالىملىرى «ھەر بىر جانلىقنىڭ ئۆز ئالدىغا ئاجايىپ مۇكەممەل بېرەردىن فابرىكا ئىكەنلىكىنى كۆردۈك» دەيدۇ.

ئادەمنى چاقىدىغان زەھەرلىك ھەرە ھەسەل بېرىدۇ. يىپەك قۇرۇتى رەخت توقۇيدۇ. قولىسىز ئۆمۈچۈك تور توقۇيدۇ. تىلىسىز قوي سۈت بېرىدۇ. مۇندىن باشقا يەنە ئىلىم - پەن بىزگە شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئاددى بىر سامان بىلەن سۇدىن تەركىپ تاپقان ھەلەپتىن سۈت ئىشلەپ چىقىرىش ئەقىل - ئىدراكسىز قوينىڭ ياكى كالىنىڭ ئىشى ئەمەستۇر، بەلكى قوي - كالا، ھەرە، ئۆمۈچۈك، يىپەك قۇرۇتى ۋە باشقا جانلىقلار رەسسامنىڭ پۇرشىسىغا، ئاپتونوم قەلىمىگە، ياغاچچىنىڭ رەندىسى بىلەن ھەرىسىگە ۋە دېھقاننىڭ كەتمىنىگە ئوخشاش بېرەردىن سايىمانلاردۇر. ئەمما يارىتىش ئىشىنىڭ ئىگىسى شۈبھىسىزكى، پۈتۈن كائىناتنىڭ ئىجادكارى بولغان ئاللاھتۇر!

ئاسترونومىيە ئىلىمىنىڭ ۋاستىسى بىلەن دۇنيانىڭ ھاۋا بوشلۇقىدىكى ئەھۋالى بىلىندى. بىز ياشاۋاتقان بۇ دۇنيا (يەرشارى) نىڭ قۇياشنىڭ ئەتراپىنى ئايلىنىپ ناھايىتى تېزلىكتە ئۇچىۋاتقان بىر سەييارە يۇلتۇزى ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈپ قاناتسىز، موتورسىز، پلوتسىز ۋە ئاۋازسىز ئۇچىۋاتقان بۇ يەرشارى سەييارىسىنىڭ ئۈستىدىكى يولۇچىلار راھەت ۋە خاتىرجەملىك ئىچىدە ساياھەت قىلىۋاتماقتا. يەرشارى بىر تەرەپتىن ئۆز ئوقىدا ئايلىنىشقا داۋام قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن قۇياشنىڭ ئەتراپىدا تېزلىكتە ئۇچۇشنى داۋام قىلدۇرماقتا. ئەمما ئىچىدىكى يولۇچىلارنىڭ كۆپىنچىسى، ئۆزلىرىنىڭ ئۇچىۋاتقانلىقىنىمۇ بىلمەيدۇ.

كېچىلەر، كۈندۈزلەر ۋە مەۋسۇملار بۇ ئىككى ئايلىنىشنىڭ نەتىجىسىدۇر. يەرشارى قۇياشقا – ھازىرقى مۇساپىسىدىن – ئازراق يېقىنلاشسا كۆيۈپ ھالاك بولىمىز، ئۇزاقلاشمۇ مۇزلاپ ھالاك بولىمىز. قۇياشنىڭ ئەتراپىدا ئۈزۈۋاتقان يەر شارىلا ئەمەس، بەلكى باشقا سەييارىلەرمۇ باردۇر. بۇ سەييارىلەرنىڭ بىر – بىرى بىلەن ئۇچرىشىپ قېلىشى مۇمكىن ئەمەس، بەلكى ھەر بىر سەييارە ئۆزىنىڭ بەلگىلەنگەن مەخسۇس ئوقىدا سەپ قىلىدۇ، بەلگىلەنگەن ۋاقىتتىن كېچىكىمۇ قالمايدۇ. بۇ سىستېما قانچىلىغان مىليون يىللاردىن بېرى ھېچبىر بۇزۇلماستىن، بىرخىل داۋام قىلىپ كەلمەكتە.

ئاسترونومىيە ئوقۇغان، ئوقۇمىغان بولسىمۇ بۇ قانۇنىيەتنى ئاڭلاپ چۈشەنگەن ھەر قانداق كىشىنىڭ ئۆزىدىن تۆۋەندىكى سوئاللارنى سورىشى لازىم ئەمەسمۇ؟!

بۇنداق ئىنچىكە نىزامنى ۋە قانۇنىيەتنى كىم بېكىتتى؟ دۇنيانى جانلىقلار ياشاشقا بولىدىغان ھالغا كىم كەلتۈردى؟ پلوتلىرى ئىچىدە بار تۇرۇپ ئايروپىلانلارنىڭ بەزىدە بىر – بىرىگە، بەزىدە بولسا تاغلارغا ئۇرۇلۇپ كېتىدىغانلىقى ۋە بەزى چوڭ شەھەرلەردە قاتناشنىڭ زىچلىقىدىن ئاپتوموبىللارنىڭ كۈندە دېگۈدەك بىر – بىرىگە ئۇرۇلۇش قازالىرى، بەزىدە يول ئىتىلىپ قېلىپ قاتناش ۋاسىتىلىرى قوزغىلاماي سائەتلەرچە ساقلاپ كېتىدىغانلىقى، بۇنىڭ بىلەن قارار گامغا بېرىشتىن كېچىكىدىغانلىقى قاتارلىق ئەھۋاللار نەچچە مىليون قېتىم يۈز بەرگەن ۋە كۈندىلىك تۇرمۇشىمىزدا ھەمىشە دېگۈدەك كۆرۈلۈپ تۇرغان بىر رېئاللىق بولغان يەردە، سەييارە يۇلتۇزلىرىدىن ئىبارەت بۇنداق چوڭ جىسىملارنى بىر – بىرىگە سوقۇشتۇرماستىن، ياكى بېرەرسىنى بەلگىلەنگەن ۋاقىتتىن كېچىكتۈرمەستىن تەكشى ئايلاندۇرۇۋاتقان زادى قايسى ئىلىم – پەن؟

بۇزۇلمىغان ۋىجدان ۋە ساپ ئەقىل ئىگىسى بولغان ھەر قانداق ئادەم شۇنداق جاكارلايدۇكى، بۇ سوئاللارنىڭ جاۋابى «ئاللاھ» تۇر!

ئىلىم پەننى تەرەپسىز ھالدا بېرىلىپ ئوقۇغان ۋە ئەستايىدىللىق بىلەن تەپەككۈر قىلىپ مۇلاھىزە قىلغان ھەر قانداق كىشى ئىلىم – پەن ئارقىلىق ئاللاھنى چوقۇم تونۇيدۇ. بۇنداق كىشىنىڭ ئاللاھقا بولغان ئېتىقادى مىسلىسىز كۈچلۈكتۇر، ئۇنىڭ ئىمانىمۇ چۈشەنمەستىن تەقلىدچىلىك بىلەن قارغۇلارچە مۇسۇلمان بولغانلارنىڭ ئىمانىغا نىسبەتەن قىممەتلىك ۋە چوڭقۇر ئىماندۇر. ئەمما ئىلىم – پەننى دىنغا قارشى قورال قىلماقچى بولغانلار ئىلىم – پەننىڭ بۇ نېمەتلىرىدىن مەھرۇم قالغۇچىلاردۇر. بۇنداقلارنىڭ ئىلىم – پەندىن ئالغانلىرىمۇ ئۆزلىرىنىڭ ھاجەتلىرىنى راۋا قىلالمايدىغان يۈزەكى مەلۇمات بولىدۇ.

ئاللاھنىڭ ئىككى كىتابى باردۇر. ئۇنىڭ بىرى قۇرئان. قۇرئان بولسا ئاللاھنىڭ كالام (سۆزلەش) سۈپىتىنىڭ ئەسىرىدۇر. يەنە بىرى كائىناتتۇر. كائىنات ئاللاھنىڭ سانى (سەنئەتكار) سۈپىتىنىڭ ئەسىرىدۇر. دۇنيادىكى ھەر ساھە ئىلىم – پەن مۇتەخەسسسلرى ۋە تەتقىقاتچىلار ئاللاھقا ئىشەنسۇن، ياكى ئەشەنمىسۇن، ئۇلار بەربىر ئاللاھنىڭ «كائىنات» ناملىق كىتابىنى ئوقۇماقتا ۋە ئۇنى تەپسىر قىلماقتا.

مۇھەممەد يۈسۈپ